

A P E L
catre
GUVERNUL, PARLAMENTUL,
AVOCATUL POPORULUI, PRESEDINTELE
si
CURTEA CONSTITUTIONALA
a
ROMÂNIEI

Lansam un apel la adresa:

- **Guvernului** de a-si **retrage Proiectul de lege** privind finalizarea procesului de restituire, in natura sau prin echivalent, a imobilelor preluate in mod abuziv in perioada regimului comunist in Romania
- **Parlamentului** de a solicita verificarea constitutionalitatii Proiectului de lege, constitutionalitatii procedurii de elaborare a proiectului si a contitutionalitatii procedurii asumarii raspunderii Guvernului, de catre Curtea Constitutionala a Romaniei
- **Presedintelui** de a trimite proiectul de lege resp. legea spre reexaminare parlamentului , conf. art. 114 alin.4 din Constitutie, si spre examinare la Curtea Constituionala
- **Avocatului Poporului** de a solicita **examinarea** proiectului de lege resp. a legii de catre Curtea Constituionala
- **Curtii Constitutionale** de a constata neconstitutionalitatea in parte sau in intregime a proiectului de lege resp. a legii
- **Parlamentului** de a **vota impotriva acestui Proiect de lege**, in situatia in care Guvernul nu i-si retrage proiectul sau / si Curtea Constitutionala constata constitutionalitatea acestei legi

Scopul Hotararii – Pilot

Scopul Hotararii Pilot / 12.10.2010 in Cauza Maria Atanasiu si altii impotriva Romaniei , este definit in diferite aliniate din Hotarare, citez:

„213. Procedura hotararii-pilot are, inainte de toate, scopul de a ajuta statele contractante sa isi indeplineasca rolul ce le revine in sistemul Conventiei, rezolvand acest tip de probleme la nivel national, recunoscandu-le astfel persoanelor in cauza drepturile si libertatile definite in Conventie, asa cum prevede art. 1, oferindu-le un remediu mai rapid, usurand in acelasi timp sarcina Curtii“

„216. Curtea constata ca din cauzele de fata rezulta ca ineficienta mecanismului de despagubire sau de restituire continua sa fie o problema recurenta si pe scara larga in Romania. Aceasta situatie persista in ciuda adoptarii hotararilor Viasu, Faimblat si Katz, mentionate mai sus, in care Curtea i-a indicat Guvernului ca se impun masuri generale pentru a permite realizarea efectiva si rapida a dreptului la restituire.“

„217. Dupa adoptarea acestor hotarari, numarul constatarilor de incalcare a Conventiei din acest punct de vedere a crescut neincetat si pe rolul Curtii se afla alte cateva sute de cereri similare. ...Acesta nu este numai un factor agravant in ceea ce priveste raspunderea statului fata de Conventie din cauza unei situatii trecute sau actuale, ci si o amenintare pentru eficienta viitoare a dispozitivului de control implementat de Conventie“

„CURTEA

6. hotaraste ca statul parat sa ia masurile care sa garanteze protectia efectiva a drepturilor enuntate de art. 6 § 1 din Conventie si art. 1 din Protocolul nr. 1, in contextul tuturor cauzelor similare cu cauza de fata, conform principiilor consacrate de Conventie (paragrafele 229—236 de mai sus). Aceste masuri vor trebui sa fie puse in practica in termen de 18 luni de la data la care prezenta hotarare va ramane definitiva;“

„210. Curtea reaminteste ca, in conformitate cu art. 46, inaltele parti contractante se angajeaza sa se conformeze hotararilor definitive pronuntate de Curte in litigiile in care ele sunt parte, Comitetul Ministrilor fiind insarcinat sa supravegheze executarea acestor hotarari. De aici rezulta, in special, ca, atunci cand Curtea constata o incalcare, statul parat are obligatia juridica nu numai de a le plati partilor interesate sumele alocate ca reparatie echitabila prevazuta de art. 41, dar si sa aleaga, sub controlul Comitetului Ministrilor, masurile generale si/sau, daca este cazul, individuale, ce trebuie integrate in ordinea sa juridica interna pentru a pune capat incalcarii constatate de Curte si pentru a-i inlatura pe cat posibil consecintele.“

„211. Statul parat ramane liber, sub controlul Comitetului Ministrilor, sa aleaga mijloacele prin care sa indeplineasca obligatia sa juridica in privinta art. 46 din Conventie, in masura in care aceste mijloace sunt compatibile cu concluziile cuprinse in hotararea Curtii.“

AFIRMATIE

Statul Roman nu si-a onorat angajamentul conf. art. 46 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului

MOTIVAREA

A

NECONSTITUTIONALITATEA ANGAJARII RASPUNDERII GUVERNULUI

Motivele angajarii raspunderii in viziunea guvernului au fost expuse pe site-ul Guvernului:

1. DECIZIE SIMBOLICA IMPORTANTA

Toate partidele trebuie sa isi asume acest proiect, pentru a inchide o problema complicata a Romaniei

- 2. SOLUTIE ADOPTATA RAPID**, pana cand expira termenul acordat Romaniei de catre CEDO, pentru rezolvarea problemei
- 3. EVITAREA EXPUNERII PARLAMENTULUI LA LOBBY-UL „SAMSARILOR IMOBILIARI“** oca legea, fortand statul roman sa nu schimbe absolut nimic

Referitor la

- Desi Guvernul i-si angajeaza raspunderea si nu si-o asuma, el cere asumarea raspunderii de catre toate partidele parlamentare. Daca toate partidele sunt chemate sa-si asume raspunderea, aceasta lege importanta a proprietatii trebuia elaborata si legiferata prin cele doua camere ale parlamentului, adica de legiuitorul natural al legilor si nu de puterea executiva.

2. Soluțiile rapide nu sunt și cele corecte în materia atât de importantă cum este cea a proprietății. Deadline-ul stabilit de CEDO era cunoscut din octombrie 2010, iar actualul guvern avea responsabilitatea din mai 2012, deci de 11 luni, de a rezolva această problemă grea.
3. Guvernul se erijează în apărătorul populației față de pericolul corupției parlamentarilor, când are toate pârghiile în mână de a soluționa problema prin combaterea corupției în instituțiile statului.

Deși guvernul actualii coaliții guvernamentale este la putere din luna mai 2012, el nu a găsit necesară și utilă demararea procesului legislativ și a măsurilor conexe decât după desfășurarea referendumului din vara trecută și a alegerilor parlamentare din decembrie 2012. Nema mai fiind timp necesar pentru trecerea unei inițiative legislative prin parlament, guvernul, știindu-se reprezentat în parlament de o majoritate de peste 70 %, s-a decis pentru **Angajarea Răspunderii**, deși legea de fapt fiind una organică, conform art. **73 (3) lit. m din Constituție**, acest proiect trebuia să treacă normal prin dezbaterile în Senat și în Camera Deputaților. Deși Constituția nu exclude expres Angajarea Răspunderii Guvernului în cazul legilor organice (**art. 114 Constituție**), această constituie **un abuz** care nu poate fi justificat prin urgență în situații extraordinare (**art. 115 (4) Constituție**), întrucât situațiile extraordinare imprevizibile apar în caz de forță majoră. Asumarea Răspunderii Guvernului încalcă în mod flagrant principiul separației puterilor în stat (**art. 1 (4) Constituție**).

Dacă inițial Guvernul intenționa să-și **angajeze răspunderea** în data de 19.03.2013, termenul a fost prorogată de două ori, odată pentru 26.03.2013 iar apoi pentru 17.04.2013.

Incalcarea principiului separației puterilor în stat *prin* Crearea constienței, intenționată și iresponsabilă a unei situații extraordinare

Mențiune: Această modalitate de adoptare a unor legi organice prin Asumarea Răspunderii Guvernului nu este o invenție a actualii puteri, ea a devenit deja dealungul anilor **o cutumă nefastă** pentru **statul de drept** în România.

B

CRITICI de FOND la PROIECTUL de LEGE

1. GRILA NOTARIALA

Prin metoda de evaluare conform grilei notariale (art. 21 alin. 6), prin scopul si baza legala a metodei se incalca principiul echitatii si dispozitiile Curtii Europene conf. Hotararii – Pilot Atanasiu s.a. vs. Romania. Proiectul de lege elimina evaluarea imobilelor printr-un evaluator acreditat de ANRP si dupa **standarde internationale de evaluare** (art. 50 lit. b.). Desi grila notariala nu este intocmita conf. standardelor internationale, ea este luata drept etalon pentru evaluarea imobilelor in procesul de restituire. Ce legatura are valoarea dupa grila notariala cu cea de pe piata ?

Intr-un interviu acordat in data de 12.04.2013, premierul raspunde la aceasta intrebare astfel :

„Păi, nu avem nici o altă soluție obiectivă de evaluare. Altfel, dacă lăsăm iarăși evaluări, ați văzut, am ajuns să dăm 400.000 de euro pe un hectar arabil.”

Presedintele ANRP completeaza:

„Noi am făcut simulări. Grila notarială, comparativ cu evaluările făcute de experți independenți. Să știți că sunt cazuri în care grila notarială bate exact cu valorile stabilite. Vom avea câteva cazuri în care grila notarială chiar ne indică o valoare mai mare ...”

„Schema de evaluare a notarilor este o schemă legală, aprobată, aplicabilă tuturor situațiilor și atunci criteriul subiectiv va fi îndepărtat din modul de evaluare”

Mentionez ca schema de evaluare notariala a fost introdusa cu **un anumit scop**, acela de a asigura notarilor a taxa minima pe transactie, cunoscut fiind sportul popular de evaziune fiscala a romanilor la transactii imobiliare si nu este aplicabila la stabilirea valorii de piata.

Va rog sa observati valoarea statistica si stiintifica a grilei notariale, precum si justificarea ei. Daca **exista cazuri** cand valoarea din grila coincide cu cea de pe piata **sau chiar unele situatii** in care depaseste cea de pe piata, se poate trage concluzia ca in restul cazurilor reflecta valoarea de piata ? Sincer nu cred.

Acest lucru contravine jurisprudentei CEDO, citez din Hotararea -Pilot:

„174. ...Ceea ce prevede art. 1 din Protocolul nr. 1 este ca valoarea despagubirii acordate pentru o privare de proprietate operata de stat sa fie "in mod rezonabil in raport" cu valoarea bunului. ...“

Citez din versiunea franceza a Memorandumului Serviciului de executare a Hotararii – Pilot CEDO , din data de 05.04.2013, versiunea romana a textului nefiind accesibila intentionat sau din lipsa de transparenta a guvernului:

„60. Evaluation:

Compte tenu du principe qui se dégage de la jurisprudence de la Cour, selon lequel la compensation doit être « raisonnablement en rapport avec la valeur vénale du bien », les autorités sont invitées à préciser quel est le rapport entre les valeurs de la grille notariale et la valeur marchande des biens.

Serviciul CEDO invita autoritatile romane a stabili raportul intre valoarea de grila si cea de piata a imobilelor.

**Valoarea dupa grila notariala
nu reprezinta nici valoarea de piata ,
nici o valoare proportioanla cu cea de piata,
ci o valoare minima pentru perceperea taxei notariale la transactii**

precum urmeaza :

1) Semnificatia cuvintului „echivalent“

Cuvantul „**echivalent**“ provine din combinatia cuvintelor din latina :

aequus = egal si valere = a valora ,

deci se poate inlocui prin „ **obiect sau credit de aceeasi valoare** „ .

2) Valoarea conform grilei notariale

Valoarea conform grilei notariale nu reda valoarea reala de piata a imobilului in momentul acordarii despagubirii, s-a stabilit cu alt scop si nu este conforma standardelor internationale de evaluare. In majoritatea cazurilor reprezinta **mai putin de 50 %** din valoarea reala, lucru **cunoscut de toti si acceptat** de notari, oficialitati si clienti.

a) Coordonarea evaluarii imobilelor

Coordonarea evaluarii imobilelor se face de catre **Uniunea Nationala a Notarilor Publici din Romania (UNNPR)**

b) Partenerii actului de evaluare

Beneficiar : Camera Judeteana a Notarilor Publici

Executant : Expert evaluator, membru in **Asociatia Nationala a Evaluatorilor din Romania (ANEVAR)** .

c) Scopul si standardul intocmirii grilelor notariale

Citez din Raportul de evaluare 2013 pentru judetul Iasi :

„ Stabilirea valorii minime de piata a apartamentelor situate in blocuri de locuinte, a locuintelor individuale din mediul urban si rural, a spatiilor comerciale precum si a

terenurilor intravilane si extravilane din mediul urban si rural, in vedera corelarii acestora cu prevederile legislative actuale.“

Citez din Raportul de evaluare 2013 pentru judetul Vaslui :

„...avand ca scop estimarea Valorii Medii de Circulatie Actuala , pentru corelarea valorii proprietatilor imobiliare din categoriile de mai sus cu indicele de inflatie, pentru prevenirea unor transactii imobiliare subiective / ireale, pentru evitarea raportarii unor transactii cu preturi neconforme cu piata imobiliara specifica proprietatii imobiliare supuse transactionarii / taxarii .

Acest tip de evaluare reprezinta o deviere de la Standardele Internationale de Evaluare, nefiind definita de niciun standard, fiind solicitata de client , si care este o premisa de evaluare dar nici aceasta nu este definita.“

Adevaratul scop al introducerii acestor grile notariale este complex :

- Statul are interes de a incasa mai mult prin combaterea evaziunii fiscale si spalarii banilor.
- Notarul are interes a incasa taxe notariale mai mari.
- Clientul are interes a declara o valoare mai mica pentru a economisi la taxe prin evaziune fiscala si pentru a spala sumele mari de bani dobanditi ilicit.

Notarii, fiind intre ciocan si nicovala, au realizat compromisul dintre stat, notari si clienti, intocmiind aceste grile notariale la o valoare minima de 50 % fata de valoarea reala medie. Notarii nu pierd exagerat la clientii care declara o valoare mai mica, dar castiga la valori corect declarate, avand in vedere ca statul nu coboara procentul de calcul al taxei notariale. Statul se afla intr-o situatie similara si castiga de la clientii corecti prin taxe si impozite, dar nu pierde exagerat la evaziune fiscala si spalare de bani. Taxele notariale se stabilesc de ministrul justitiei prin ordin pentru stabilirea procentelor din valoarea declarata sau minimala conf. grilei notariale, dar si de notari prin stabilirea valorii de taxare conform evaluarii din grila notariala. Statul nefiind capabil a controla evaziunea fiscala si spalarea de bani, lasa in voia notarilor a stabili o limita inferioara a taxarii prin intermediul grilelor notariale.

Dar aceasta valoare din grila notariala nu reflecta valoarea de piata a imobilului, dar nici valoarea medie de piata a imobilului, ci de cele mai multe ori o valoare mai mica de 50 % din cea medie reala.

Valoarea medie grila notariala < 50 % din Valoarea medie reala

d) **Moneda diferita in grilele notariale**

Daca in grila notariala a Camerei Notarilor Publici din judetul Iasi valorile se dau in **euro**, in grila notariala a Camerei Notarilor Publici din judetul Vaslui valorile se dau in **lei**. In proiectul de lege de fata , valorile se stabilesc in **lei**.

e) **Aberatiile din grila notariala genereaza procese interminabile**

Exemplu :

1) Un imobil din Iasi se afla la colt de strada, la intersectia a doua strazi, Alea Grigore Ghica Voda nr. 21 si George Cosbuc nr. 2 . Pe ambele strazi exista intrare in imobil.

Conform grilei notarilor Iasi 2013, imobilul se incadreaza in zona :

A fiind pe Alea Grigore Ghica Voda , deci se calculeaza la **360 € / m²**

B fiind pe str. George Cosbuc , deci se calculeaza la **108 € / m²**

3) Un teren din Iasi se afla in Gradina Botanica , avand intrarea principala pe str. Dumbrava Rosie nr. 7-9, dar se invecineaza cu str. Podgoriilor nr. 16, vechea intrare spre imobil inainte de confiscare.

Conform grilei notarilor Iasi 2013, imobilul se incadreaza in zona :

B fiind pe str. Dumbrava Rosie, deci se calculeaza la **108 € / m²**

D fiind pe str. Podgoriilor, deci se calculeaza la **30 € / m²**

La evaluare s-a plecat de la principiul socialist : toate casele si terenurile de pe o strada au aceasi valoare, toate casele si terenurile unui cartier au aceasi valoare , toate terenurile si casele unei localitati au cam aceasi valoare, etc.

CONCLUZIE

In loc sa introduca o metoda de evaluare dupa standarde internationale, luind masuri pentru eliminarea coruptiei, guvernul recurge la grila notariala neomologata, cu tendinte de egalizare a valorilor conform principiului socialist egalitarist, anume

„Principiul echitatii socialiste“

in locul

„Principiului valorii de piata“.

Propun introducerea principiului aleatoriu sau a culorii politice a petentului.

Prin abrogarea art. 16 din Titlul VII a Legii nr. 247/2005, conf. art. 50 lit. c din proiectul de lege, se elimina evaluarea conform standardelor internationale chiar si pentru cazul deciziilor definitive si irevocabile, care insa nu au apucat sa parcurga faza evaluarii, facand imposibila executarea hotararilor judecatoresti, lucru nepermis intr-un stat de drept si contrar jurisprudentei CEDO.

2. LICITATIA

Inventia procedurii licitatiei poate fi considerata o dedicatie pentru agentii imobiliari, asa zisii „samsari“ care vor dobandi la un pret sub cel de piata imobilele valoroase ale statului.

In loc ca statul sa vanda aceste imobile prin licitatie deschisa la un pret mult peste cel din grila notariala si sa acorde in scurt timp **despagubiri banesti** sau **obligatii de stat** petentilor, guvernul face o concesie mafiei imobiliare.

Un fost proprietar de drept, de cele mai multe ori o persoana în vârstă, fara cunostiinte economice si IT, care locuieste la tara, nu va reusi sa se descurce.

Exista riscul ca investitori sau rechini imobiliari sa cumpere prin antecontract sub pretul de 1 leu / punct, in acte fiind trecut insa 1 leu / punct, sau chiar la pretul de 1 leu / punct, care vor ajunge astfel sa devina proprietari pe terenuri valoroase ale statului la un pret mult sub cel real si fara a plati impozit la stat, favorizand evaziunea fiscala. La fel s-a întâmplat si cu actiunile Fondului Proprietatea, doar guvernul este de alta culoare.

Daca nu ai un „specialist“, care sa cunoasca bine mecanismele licitatiei, nu ai nicio sansa sa primești in scurt timp despagubiri si risti sa ramâi pe afara, fara a ajunge la un imobil licitat sau fara despagubiri ca banii s-au gatat. La aceste licitatii nu ma astept ca terenurile statului arendate la un pret modic sa ajunga vreodata la licitatie. (vezi Culita Tarata si Marea Insula a Brailei, societati autohtone si straine, de profil agricol, pe terenurile emigrantilor germani).

In memorandumul CEDO se atrage atentia asupra faptului ca 5 organizatii nonguvernamentale au calificat sistemul licitatiei ca fiind inflexibil si periculos pentru anumite categorii de persoane, citez :

„57. Dans leur première communication, soumise le 11 mars 2013, en vertu de la Règle 9§2, cinq organisations non-gouvernementales considèrent que « ce système est inflexible et désavantageux pour les personnes âgées, malades, difficiles à déplacer, ou avec un plus faible niveau d'éducation ».“

La prima vedere metoda licitației pare să rezolve problema :

Potentul are o evaluare a fostului imobil la o valoare de grila mai mica decat cea de piata, dar poate, in principiu, licita un altul echivalent tot la o valoare mai mica, toti licitanti cu portofoliu de puncte fiind in aceeasi situatie. Mai intai valoarea la licitație, chiar daca se pleaca de la valoarea de grila, va fi mai mare daca exista un singur concurent la licitație. Deci probabilitatea de a licita la o valoare mai mare decat cea de pornire, adica valoarea grilei, este foarte mare.

Un posibil „samsar „, va putea incheia cu potentul un antecontract de vanzare-cumparare, fiind insotit de un avocat prieten cu o imputernicire pentru licitație. Ei vor licita cu castig un imobil chiar la o valoare cu 30% mai mare decat cea de pornire (de grila), platind doar valoarea de grila. Executarea antecontractului va garanta transactia, iar impozitul pe castig pentru „samsar „, se calculeaza la cota de 3 % din valoare. Potentul va inclina sa incheie un antecontract la valoarea de grila, primind banii pe loc si nu dupa 8 ani.

Pentru majoritatea potentilor aceasta metoda a licitației nu este accesibila, nu este previzibila , iar despagubirea nu mai reprezinta o valoare certa, eligibila. Ea este discriminatorie prin aplicarea practica. Preluarea abuziva a terenurilor de catre stat nu a avut loc prin licitație, ci prin rapire instantanee, iar terenurile au avut fiecare valoarea lor certa de piata.

Nici aluzia binevoitoare a Sectiei de executare CEDO, la cererea unor ONG-uri, nu reprezinta un remediu intr-un stat de drept neconsolidat, citez din Memorandum:

„64. Les autorités pourraient aborder les préoccupations exprimées par les ONG et indiquer si elles envisagent prendre des mesures d’assistance au bénéfice des demandeurs vulnérables afin de faciliter leur participation aux ventes aux enchères. Elles pourraient également examiner la possibilité d’exempter les ayants droit disposant d’un nombre des points inférieur aux valeurs des immeubles mis en vente aux enchères de l’obligation d’y participer, surtout si l’adjudication des immeubles à des prix inférieurs par rapport à ceux publiés ne sera pas permise.“

Asistarea potentilor vulnerabili de catre autoritati statale si exonerarea lor de la licitație in situatia in care au un portofoliu de puncte sub pretul de pornire a licitației si cand scaderea pretului nu este permisa de lege, sunt doar idei teoretice, nu si practicabile in Romania pe calea anevoioasa spre un stat de drept.

Pentru realizarea corecta a licitațiilor ar trebui ca Fondul National sa fie bine definit, sa se stie clar ce se afla in acest fond inainte de a incepe licitația. Acest lucru nu pare a fi realizabil pana la 1 ianuarie 2016, daca in 18 luni nu s-a realizat atunci nici in cele 6 luni

prevazute de proiect nu se va realiza, citez din Memorandum:

„40. Evaluation : Dans le plan d’action révisé soumis en novembre 2011, les autorités ont estimé qu’il leur faudrait 18 mois pour faire l’inventaire des terrains disponibles. Dans ces conditions, le délai de 180 jours, prévu par le projet de loi, est-il réaliste ? Des doutes existent également quant au caractère réaliste du délai envisagé pour la constitution du Fonds national, qui conditionne le fonctionnement de l’ensemble du mécanisme de réparation, compte tenu notamment du fait qu’on ignore les mesures (législatives et/ou administratives) qui doivent être prises à cette fin.“

Constituirea Fondului National conditioneaza functionarea in ansamblu a mecanismului de reparatie, despagubire.

Ce asteptam de la premier ?

Sa recunoasca cinstit ca nu s-a facut nimic in cele 30 de luni scurse de la Hotararea – Pilot in privinta inventarului si a cadastrului, masuri care trebuiau luate pana acum pe calea administrativa. Nu stim ce avem si nici ce avem nu stim sau ne facem ca nu stim unde se afla. Nu avem bani sau chiar daca ii avem , nu suntem dispusi sa-i platim, nu 8 milioane, probabil mai putin decat jumatate , ci doar 10-14% anual din aceasta datorie istorica. Noi nu ne vindem tara !

Rezultatul efectiv al Hotararii – Pilot

Din 2010 s-au sistat plata despagubirilor si prelucrarea dosarelor. Termenul, prevazut pentru reluarea platilor este 1 ianuarie 2017, deci s-a castigat un rastimp de 7 ani. Pe de alta parte, actualul guvern nu va mai fi in functiune, deci este usor sa-ti angajezi raspunderea pe care altii vor trebui sa si-o asume.

Singurele plati care vor fi incepute in 2014, sunt cele 14.000 de dosare solutionate pana in acest moment, citez din conferinta de presa a premierului:

„Pentru titularii titlurilor de despăgubire deja emise, cei 14.000 cărora nu le-a mai dat nimeni niciun ban și nimic din 2010, plățile se vor face în interval de cinci ani, începând din 2014 - este vorba de 14.000 de dosare. Pentru cei care nu au dosarele soluționate până în acest moment, eşalonarea plăților pentru acestea se va face pe șapte ani, începând cu 2017.“

Banuim ca printre cele 14.000 de dosare solutionate se afla toate dosarele ale asa-zisilor „samsari“.

Cum ramane cu cerinta Hotararii – Pilot , citez din hotarare :

„216. ...se impun masuri generale pentru a permite realizarea efectiva si rapida a dreptului la restituire.“

?

3. PUNCTE DE VALOARE

Ne-am pus justificat intrebarea ce rost au aceste puncte introduse de proiectul de lege cand fiecare punct valoreaza 1 leu. De ce s-au complicat inutil si nu s-a calculat direct in lei ?

Aceiasi intrebare a fost pusa membrilor Comitetului interministerial, prezenti in data de 5 aprilie la CEDO de catre expertii Serviciului de Executare a CEDO, citez din Memorandum:

„62. Vu que le projet de loi prévoit que *chaque point aura la valeur de 1 RON*, il serait utile de savoir *quelle est la raison pour laquelle les autorités ont opté pour ce système, qui semble compliquer inutilement la procédure, au lieu d’indiquer simplement la valeur de l’immeuble dans la monnaie nationale.*“

Raspunsul de expert n-il da premierul in conferinta sa de presa, citez :

„Referitor la compensări, se vor acorda puncte de despăgubire. *Nu se calculează suma efectivă, pentru că orice sumă calculată imediat intră în deficitul public și soluția de despăgubire prin puncte rezolvă și această spinoasă problemă a modului de calcul bugetar și financiar.*“

Deci in loc sa se calculeze suma de despagubire ce trebuie alocata anual in buget de catre guvern, premierul propune un tertip de jucator de poker, anume se prevad puncte in loc de bani, astfel nu depasim deficitul bugetar, iar UE nu ne va urechea. Aceasta manipulare grosolana a guvernului este unul din motivele pentru care Romania nu este luata in serios de catre autoritatile comunitare. In secret, guvernul spera ca sa nu fie nevoie sa recurga la plati drept despagubire, in orice caz va tergiversa administrativ cat mai mult aceste plati, mentinand numarul angajatilor la ANRP redus la 12 persoane pentru partea de executie si umfland efectivul de personal de conducere, clienti politici, cu salarii foarte mari.

Guvernul cu buna-stiinta si intentionat se eschiveaza de la plata acestor despagubiri, conform principiului socialist si populist: „**Nu ne vindem tara !**“ .

4. HOTARARI DEFINITIVE SI IREVOCABILE

Proiectul de lege omite sa precizeze ce se intimpla cu dosare care au ramas definitive si irevocabile prin hotarari ale instantelor.

a) **Dosare aflate pe rolul CEDO**

Cele 3.500 de dosare aflate pe rolul CEDO au hotarari definitive si irevocabile date de instantele romane. Ele au ajuns pe rolul CEDO in urma neexecutarii hotararilor interne. Intrucat partea de executare a hotararilor revine Comisiei Centrale de la ANRP, aceste hotarari trebuie executate conform mecanismului special stabilit de Legea nr. 247 / 2005 sau cel putin conform mecanismului prevazut de art. 41 alin.1 (art. 48 alin. 1 versiunea veche) din proiect pentru sumele aprobate de Comisia Centrala inainte de intrare in vigoare a prezentului proiect de lege.

b) **Dosare aflate la ANRP**

Exista dosare la ANRP cu hotarare definitiva si irevocabila si cu evaluarea despagubirilor efectuata. Aceste dosare, judecate dupa Legea nr. 10 / 2001 si executabile dupa mecanismul special introdus de Legea nr. 247 / 2005, trebuie finalizate conform acestor proceduri, chiar daca nu au fost aprobate de Comisia Centrala inainte de intrare a acestei noi legi de restituire. Aceste dosare ar trebui aprobate de urgenta si executate conform aceluiasi mecanism mentionat la a).

c) **Dosare aflate la ANRP fara evaluarea facuta**

Exista dosare la ANRP cu hotarare definitiva si irevocabila dar fara evaluarea despagubirilor efectuata. Aceste dosare, judecate dupa Legea nr. 10 / 2001 si executabile dupa mecanismul special introdus de Legea nr. 247 / 2005, trebuie finalizate conform acestor proceduri, chiar daca nu au fost evaluate si aprobate de Comisia Centrala inainte de intrare a acestei noi legi de restituire. Aceste dosare ar trebui de urgenta evaluate, aprobate si executate conform aceluiasi mecanism mentionat la a).

d) **Dosare fara evaluarea facuta**

Exista dosare cu hotarare definitiva si irevocabila care nu au ajuns la ANRP si fara evaluarea despagubirilor efectuata. Aceste dosare judecate dupa Legea nr. 10 / 2001 si executabile dupa mecanismul special introdus de Legea nr. 247 / 2005, trebuie finalizate conform acestor proceduri, chiar daca nu au fost evaluate si aprobate de Comisia Centrala inainte de intrare a acestei noi legi de restituire. Aceste dosare ar trebui, dupa ce au ajuns la ANRP, de urgenta evaluate, aprobate si executate conform aceluiasi mecanism mentionat

la a).

MOTIVAREA

a) Memorandumul Expertilor CEDO

Citez din Memorandum :

„98. Il convient de relever que le projet de loi ne traite pas du sort des décisions judiciaires définitives qui ont reconnu un droit à dédommagement sous l'empire des lois existantes, sans fixer le montant de l'indemnisation (en renvoyant la question aux autorités administratives compétentes). Pour éviter des divergences dans l'application de la nouvelle loi, le projet devrait clairement indiquer si les demandes à l'origine de ce type de situations sont considérées non-solutionnées au sens de l'article 4 par. 1 du projet de loi.“

Proiectul de lege nu trateaza aceea categorie de hotarari judiciare definitive prin care se recunoaste un drept de despagubire, fara insa a stabili si valoarea ei.

Proiectul trebuie sa indice clar daca acest tip de situatie este considerat unul solutionat in sensul celor prevazute de art. 4 alin. 1 din proiect de lege.

b) Hotararea – Pilot CEDO

Citez din hotarare :

„142. ... Curtea apreciaza ca transformarea intr-o 'valoare patrimoniala', in sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, a interesului patrimonial ce rezulta din simpla constatare a ilegalitatii nationalizarii este conditionata de intrunirea de catre partea interesata a cerintelor legale in cadrul procedurilor prevazute de legile de reparatie si de epuizarea cailor de atac prevazute de aceste legi.“

„172. ...autoritatile nationale trebuie sa beneficieze de o larga marja de apreciere“

„173. Totusi, aceasta marja, oricat de mare ar fi ea, nu este nelimitata, iar exercitarea puterii discretionare a statului, chiar si in cadrul celei mai complexe reforme a statului, nu poate determina consecinte incompatibile cu normele stabilite prin Conventie“

„178. Curtea observa in primul rand ca, punand in aplicare o legislatie speciala de restituire si de despagubire, statul roman a optat – spre deosebire de alte state care au

suferit o schimbare similară de regim politic în 1989 – pentru principiul despăgubirii integrale pentru privările de proprietate care au avut loc în perioada regimului comunist.“

„182. Cu atât mai mult, neexecutarea unei hotărâri judecătorești ce recunoaște un drept la despăgubire, chiar dacă suma nu a fost stabilită, constituie o ingerință în dreptul de proprietate în sensul primei fraze din primul alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1“

c) Hotărârea Străin și alții împotriva României

Citez din hotărâre :

„53. ...dacă o reformă radicală a sistemului politic și economic al unei țări sau situația sa financiară poate justifica, în principiu, limitări draconice ale despăgubirilor, atare circumstanțe nu pot fi formulate în detrimentul principiilor fundamentale care decurg din Convenție, cum ar fi principiul legalității și cel al autorității și efectivității puterii judecătorești „

5. DECIZII ADMINISTRATIVE

Un număr foarte mare de dosare au ajuns la ANRP cu o decizie administrativă prin care se recunoaște dreptul la despăgubire. Aceste decizii trebuie executate de către ANRP conf. legii sub imperiul careia a fost emisă.

Citez din Hotărârea – Pilot CEDO :

„180. Curtea reaminteste în mod special faptul că, în cauza Viasu (hotărârea menționată mai sus, §§ 59—60), a apreciat că o decizie administrativă a autorității locale competente prin care i se recunoaște părții interesate un drept la reparație este suficientă pentru a crea un "interes patrimonial" aparat de art. 1 din Protocolul nr. 1 și ca, prin urmare, neexecutarea unei astfel de decizii constituie o ingerință în sensul primei fraze din primul alineat al acestui articol.“

„181. De asemenea, neexecutarea unei decizii administrative care recunoaște dreptul la o despăgubire într-un anumit pe care aceasta îl stabilește reprezintă o ingerință în sensul primei fraze din primul alineat al acestui articol.“

C

PROBLEME PROCEDURALE *si de* TEHNICA LEGISLATIVA

1. Eficacitatea mecanismului de despagubire

Expertii CEDO si-au manifestat dubii privind eficacitatea metodelor alese in acest proiect de lege. Exista riscul ca dupa ani se va dovedi ca metodele alese nu au rezolvat problema. Se ridica problema daca autoritatile vor dispune de resurse financiare pentru a face fata despagubirilor. Citez din Memorandum :

„15. En l’absence de justifications pour les solutions retenues dans le nouveau projet de loi (voir demande du CM en ce sens, dans sa décision adoptée le 7 mars 2013), des doutes subsistent quant à la viabilité du mécanisme de réparation envisagé. On ne peut en effet exclure le risque que les deux mesures indiquées ci-dessus s’avèrent inefficaces et que, plusieurs années après la mise en place du nouveau mécanisme, les autorités constatent que la majorité des demandes restent à satisfaire par l’octroi d’une indemnisation pécuniaire. Ce scénario soulève la question de savoir si les autorités disposeront des ressources financières pour s’acquitter de ces obligations pécuniaires.“

2. Reformarea legilor de restituire existente

Hotararea – Pilot a sugerat ca masura generala reformarea legislatiei cu scopul stabilirii unor reguli de procedura clare si simplificate. Sistemul de despagubire trebuie sa devina mai previzibil in aplicare fata de sistemul existent, a carui dispozitii sunt dispersate intre diferite legi, ordonante si hotarari, citez din Hotararea –Pilot :

„17. Evaluation : L’arrêt pilote suggère au titre des mesures générales, entre autres, « la refonte de la législation, aboutissant à des règles de procédure claires et simplifiées ». Le système d’indemnisation deviendrait ainsi « plus prévisible dans son application, à la différence du system actuel, dont les dispositions sont dispersées entre plusieurs lois, ordonnances et arrêtés » (voir §235 de l’arrêt pilote).“

Proiectul de lege nu reuneste toate dispozitiile referitoare la procesul de restituire si nu opereaza ca o reforma a legislatiei. Dispozitiile sale sunt completate de dispozitii deja existente in alte legi. Aceasta constituie un risc de lipsa de claritate si previzibilitate. Expertii CEDO apreciaza ca timpul ramas nu permite eliminarea acestor neajunsuri, iar proiectul trebuie sa contina obligatia pentru autoritati la nivel central de a reexamina ansamblul legislatiei existente si sa adopte in consecinta un act normativ ce reuneste toate aceste dispozitii in materie.

„18. Le projet de loi ne réunit pas toutes les dispositions relatives au processus de restitution/indemnisation et n’opère donc pas « une refonte de la législation ». Ses dispositions seront à compléter par des règles existantes. Cette technique, utilisée à plusieurs reprises dans le passé, comporte toujours un risque de manque de clarté et de prévisibilité. A ce stade, une telle refonte ne semble plus pouvoir être opérée avant l’expiration du délai imparti par la Cour européenne. Cependant, pour répondre aux préoccupations exprimées par la Cour sur ce point, il est vivement souhaitable que le projet de loi prévoie l’obligation pour les autorités au niveau central de réexaminer l’ensemble de la législation existante et d’adopter un acte normatif subséquent réunissant toutes les dispositions qui régissent cette matière, et qu’il fixe pour ce faire un délai réaliste et ne retardant pas le déroulement des procédures administratives visant la restitution/compensation.“

Din observatiile de mai sus reiese ca proiectul de lege nu satisface cerintele expuse in Hotararea – Pilot, citez :

„222. Curtea observa ca, in fata multitudinii procedurilor de restituire, autoritatile interne au reactionat prin adoptarea Legii nr. 247/2005 care a stabilit o procedura administrativa de despagubire comuna tuturor bunurilor imobile revendicate.“

„223. Aceasta unificare, care merge in directia buna prin faptul ca implementeaza proceduri simplificate, ar fi eficienta daca autoritatile competente, si in special Comisia Centrala, ar fi dotate cu mijloace umane si materiale corespunzatoare nivelului sarcinilor ce trebuie indeplinite.“

Guvernul , in loc sa pastreze procedura de despagubire comuna tuturor bunurilor revendicate si sa ajusteze dotarea cu resurse umane si materiale , introduce o procedura noua sofisticata fara asigurarea resurselor necesare.

3. Unificarea interpretarii legii

Proiectul de lege nu contine dispozitii de solutionare a situatiilor conflictuale cand doi petenti au obtinut cate un titlu de retrocedare pentru acelasi teren, imobil, lucru ce a generat si in trecut o interpretare diferita, citez :

„23. A cet égard, il semble indispensable que le projet de loi inclue des dispositions permettant de savoir comment la situation des titres concurrents de propriété sur un même terrain sera résolue en pratique (qui gardera le terrain, qui recevra des mesures compensatoires, suivant quelle procédure etc.).“

4. Suspendarea actelor administrative

Expertii solicita excluderea de la suspendare a acelor proceduri administrative care duc la executarea deciziilor judiciare definitive, pentru a reduce numarul posibilelor plangeri la CEDO.

„41. Il semble nécessaire d'exclure de l'application de la mesure de suspension, prévue par l'article 7 du projet, les procédures administratives nécessaires à la mise en exécution des décisions judiciaires définitives. Cette mesure s'impose pour éviter de porter atteinte au droit d'accès à un tribunal, en générant de cette manière de nouvelles requêtes devant la Cour.“

5. Avizul ANCPI

Proiectul de lege nu stabileste caracterul avizului ANCPI. Este doar unul formal? Cine il solicita, ce termen exista? Ce se intimpla daca este refuzat?

Citez din Memorandumul :

„43. Le déroulement de la procédure de visa par l'ANCPI soulève un certain nombre de questions: l'inventaire sera-t-il transmis à l'ANCPI et puis envoyé directement par celle-ci à la commission départementale, ou bien l'ANCPI le retournera-t-elle à la commission locale pour que cette dernière l'envoie à la commission départementale ? Le visa par l'ANCPI est-il une procédure purement formelle ? Si tel n'est pas le cas, quelle est la procédure à suivre en cas de refus de l'ANCPI de viser l'inventaire ? Qui informera l'ANCPI du résultat de la centralisation des demandes à solutionner, afin que cette dernière puisse dresser la situation comparative dont parle l'article 10 du projet de loi et dans quel délai ?“

6. Punerea in posesie

Din proiectul de lege nu rezulta cine are atributia de a pune in posesie petentul, ADS sau Comisia Judeteana, citez din Memorandum :

„44. Le contenu du par.3 de l'article 9 soulève également plusieurs questions: quelle est l'autorité compétente pour faire le transfert des terrains vers les commissions locales de fonds foncier: l'ADE ou la commission départementale ? S'agissant des propositions de mise en possession : quelle est l'autorité compétente pour faire ces propositions et quand ? À qui sont-elles adressées ?“

7. Criterii de selectare a imobilelor statului

Proiectul de lege nu prevede criterii de selectare a imobilelor apte pentru restituire, citez din Memorandum:

„45. Des précisions semblent également nécessaires sur le point de savoir quels sont les critères à utiliser pour identifier les terrains auxquels se réfère l'article 21 par. 2, vu notamment que l'article 9 du projet semble indiquer qu'au moins une partie des terrains se trouvant dans la propriété privée de l'Etat et administrés par l'ADE sera transmise aux autorités locales aux fins de la restitution/attribution.“

8. Scoaterea din Domeniul Public al Statului

In situatia in care scoaterea terenului din domeniul public al statului poate fi atacata in justitie, atribuirea terenului catre Fondul National nu poate fi facuta decat dupa o decizie definitiva si irevocabila, deci terenul nu poate fi scos la licitatie pana in 2016, citez din Memorandum:

„46. Vu la possibilité d'attaquer devant les tribunaux la décision de transférer les biens immobiliers de la propriété publique vers la propriété privée de l'Etat, il serait utile de prévoir que les immeubles faisant l'objet des telles procédures judiciaires pourraient être ajoutés au Fonds uniquement après l'adoption d'une décision judiciaire définitive les concernant.“

9. Refuzul terenului

Proiectul de lege nu specifica daca petentul poate refuza terenul atribuit, iar in caz ca da, care este procedura de urmat. Citez din Memorandum:

„50. Par ailleurs, le projet de loi ne répond pas à la question de savoir si le demandeur peut refuser le terrain attribué ou s'il est obligé de l'accepter. Si le refus est admis, il conviendrait de préciser la procédure à suivre.“

10. Trecerea directa a terenului in proprietate privata

Art. 12 din proiect prevede trecerea directa a terenului din proprietatea publica a statului in proprietatea privata a petentului, lucru ce ridica probleme de constitutionalitate, citez din Memorandum:

„51. Enfin, selon l'article 12 du projet de loi, des terrains se trouvant dans la propriété publique de l'Etat peuvent être attribués aux demandeurs. Comme le transfert direct de la propriété publique de l'Etat dans la propriété des demandeurs n'est pas possible (voir note 6 en bas de la page 6), il serait utile de revoir le texte de cet article afin de s'assurer qu'il ne contrevient pas à la Constitution.“

11. Indexarea despagubirii

Avand in vedere intervalul de pana la 16 ani de la evaluare pana la efecuirea platii despagubirii, expertii CEDO solicita indexarea sumei cu indicele de inflatie, citez din Memorandum:

„61. Il est noté que la valeur de l'immeuble nationalisé sera établie par rapport à la grille notariale valable à la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle loi. Vu le laps de temps important qui peut s'écouler entre cette date de référence et la date de valorisation intégrale des points octroyés, pouvant aller jusqu'à 16 ans, il semble nécessaire de prévoir une modalité d'indexation pour tenir compte de l'inflation. D'ailleurs, une telle mesure était prévue dans le premier projet de loi, présentée au Comité en mai 2012.“

„97. Evaluation: Le projet de loi ne prévoit pas d'obligation de procéder à l'indexation des sommes à payer sur le taux d'inflation. Les commentaires des autorités sur ce point seraient utiles.“

12. Competenta Comisiei Centrale

Din textul legii se poate deduce indirect ca Comisia Nationala are competenta de a rezolva restituirea proprietatii. Se omite a preciza cine executa punerea in posesie si ce termene sunt prevazute, citez din Memorandum:

„72. Evaluation : ... la Commission nationale assumera les attributions de la Commission centrale, il semble que la Commission nationale sera compétente pour procéder elle-même à la restitution du bien. Si tel est le cas, il semble nécessaire d'établir un délai légal pour la mise en possession du propriétaire et d'indiquer l'autorité qui sera chargée de la mise en possession.“

13. Verificarea legalitatii de catre prefect

Desi in recomandarile anterioare s-a sugerat eliminarea verificarii legalitatii de catre prefect, prin proiectul de lege se introduce o verificare suplimentara de legalitate de catre Comisia Nationala, ceea ce duce la o prelungire exagerata a fazei administrative fara termene clar definite, citez din Memorandum :

„73. Le projet de loi maintient le contrôle de légalité du préfet, que les autorités envisageaient auparavant d'éliminer afin d'accélérer la procédure administrative visant l'octroi des mesures de réparation (voir le plan d'action révisé de novembre 2011). Ainsi, en 2011 les autorités ont indiqué qu'en pratique il a été constaté que l'envoi du dossier au préfet, afin que celui-ci émette un avis de légalité, était de nature à prolonger inutilement la procédure. Il serait donc utile que les autorités présentent les motifs qui les ont déterminées à revenir sur cette mesure, d'autant plus qu'un tel contrôle sera effectué également au niveau de la Commission nationale. En tout état de cause, il serait utile de prévoir un délai pour cette étape administrative.“

14. Invalidarea de catre Comisia Nationala

Proiectul de lege nu prevede procedura de urmat in urma invalidarii deciziei autoritatilor locale, citez din Memorandum :

„74. Le projet de loi n'indique pas quelle sera la procédure administrative à suivre après la communication à l'autorité locale de la décision d'invalidation de la Commission nationale. Ce point demande à être clarifié.“

15. Certificarea participarii la licitatie

Proiectul de lege nu prevede certificarea de catre ANCPI a participarii petentului la licitatie, citez din Memorandum :

„75. Etant donné que pour pouvoir accéder à la procédure d'octroi d'une indemnisation pécuniaire, l'ayant droit devra prouver qu'il a participé à au moins deux ventes aux enchères, il serait utile de prévoir l'obligation pour l'ANCPI de remettre des attestations à cette fin aux participants.“

16. Depasirea termenelor administrative de solutionare

Masuri de sanctionare nu vor rezolva blocajul procedurilor administrative. Se sugereaza prevederea ca procedura sa continue cu faza urmatoare daca se depaseste termenul prevazut de catre autoritatea statului, citez din Memorandum:

„83. Evaluation : L’introduction de délais contraignants et de sanctions pour le non-respect de ces délais est à saluer. Toutefois, il convient de souligner que les sanctions représentent un moyen indirect d’assurer le respect des délais prévu par la loi et ne sont donc pas de nature à remédier directement à la situation, surtout si les retards ne sont pas dus au comportement coupable/négligeant des fonctionnaires mais ont d’autres causes, telles que d’éventuelles lacunes de la loi ou un manque de ressources (humaines ou d’autre nature) pour sa mise en application. Par conséquent, afin d’assurer que les délais ne soient pas dépassés, les autorités pourraient envisager un mécanisme de transfert automatique – en cas de dépassement des délais légaux - des dossiers d’une étape administrative à la suivante, jusqu’à émission de la décision de compensation. Un tel mécanisme éviterait également l’intervention du contrôle judiciaire au milieu de la procédure administrative, d’autant plus qu’il n’est pas clair si, en cas de saisine du tribunal en vertu de l’article 37 du projet de loi, le retour à la procédure administrative est possible (voir ci-dessous, §§91-93).“

17. Eliminarea licitatiei

Expertii CEDO solicita eliminarea fazei licitatiei, cel putin pentru anumite cazuri, citez din Memorandum :

„84. ... Au cas où les autorités estiment qu’il est impossible de raccourcir les délais pour finaliser l’examen des demandes plus rapidement, une solution alternative pourrait être d’ouvrir l’accès à l’indemnisation pécuniaire sans passer par l’étape de vente aux enchères, au moins en faveur de certaines catégories de demandeurs (titulaires d’un nombre limité de points; personnes d’un certain âge; etc.)“

18. Lipsa unor termene

Din proiectul de lege lipsesc unele termene de solutionare, citez din Memorandum :

„85. Il convient par ailleurs de noter que le projet de loi ne prévoit pas de délais pour : - la publication par les autorités compétentes du nombre de demandes pendantes devant elles ainsi que des dates d’enregistrement des dossiers à la Commission nationale;

- le contrôle de légalité du préfet;
- la transmission des dossiers à la Commission nationale;
- l'émission des titres de paiement par l'ANRP;
- l'adoption des normes d'application de la nouvelle loi auxquelles le projet fait référence (voir les articles 27 par. 2 et 33 par. 5).

Il semble nécessaire d'inclure de tels délais, notamment pour le contrôle de légalité par le préfet et pour l'émission des titres de paiement par l'ANRP, car en leur absence, il est impossible de déterminer la durée maximale de la procédure administrative.

19. Sanctiuni pentru lipsa de cvorum la Comisia Nationala

Din proiectul de lege lipsesc sanctiuni in caz de neindeplinirea cvorumului la sedintele Comisiei Nationale, citez din Memorandum:

„86. Les autorités pourraient répondre aussi à la préoccupation exprimée par les ONG concernant le manque de sanction visant à combattre la non-participation aux travaux de la Commission nationale.“

20. Nexecutarea in termen a dispozitiilor judiciare

Proiectul nu prevede executarea prioritara a dispozitiilor judiciare, ceea ce prezinta un risc de incalcare a Conventiei Europene a Drepturilor Omului, citez din Memorandum:

„89. Evaluation En pratique il peut exister certaines catégories de demandes méritant un traitement prioritaire. A titre d'exemple, sous la législation actuelle, il y a des situations dans lesquelles, en l'absence d'une réponse des autorités administratives dans les délais légaux, les demandeurs ont obtenu des décisions définitives de justice enjoignant à l'autorité compétente d'adopter une solution en réponse à leur demande. Lorsque ces décisions n'ont pas été exécutées, donner la priorité à ce type de demandes serait justifié par le fait qu'elles soulèvent un problème d'inexécution/retard dans l'exécution des décisions définitives de justice par les autorités, ce qui constitue en soi une violation de la Convention. Les autorités pourraient également répondre à la suggestion des ONG.“

21. Ordinea prelucrării dosarelor

Proiectul de lege nu prevede o ordine de prelucrare a dosarelor în cazul terenurilor forestiere, citez din Memorandum:

„90. Pour les terrains forestiers, le projet n’inclut pas de disposition indiquant l’ordre de traitement des demandes par les autorités locales, comme pour les terrains agricoles. Il serait utile d’y inclure une disposition similaire. La même observation est valable pour le traitement des dossiers par la Commission nationale.“

22. Stabilirea cuantumului despagubirii de către instanța

Din textul de lege nu rezulta clar dacă instanța este competentă să stabilească cuantumul despagubirilor, în caz contrar este imposibil să se aprecieze durata procedurii de restituire și aceasta ar lipsi deciziile judiciare de orice efect util, citez din Memorandum:

„93. Evaluation: il ne ressort pas clairement du projet de loi si le tribunal est compétent pour déterminer lui-même la valeur de l’immeuble en appliquant la grille notariale et donc pour rendre une décision judiciaire qui remplacera la décision de compensation de la Commission nationale, ou s’il peut uniquement ordonner à cette dernière d’émettre sa décision. Il semble préférable d’éviter le renvoi du dossier devant la Commission nationale, étant donné qu’un tel renvoi rendrait impossible de prévoir la durée de la procédure administrative dans son ensemble et risquerait de vider le contrôle judiciaire de tout effet utile.“

23. Controlul judiciar al autorităților locale și al ANRP

Din studiul textului de lege se ridică întrebarea dacă activitatea autorităților locale este de asemenea supusă controlului judiciar și, dacă da, în ce condiții. De asemenea ar fi utilă prevederea unui control judiciar a activității ANRP în situația în care întârzie emiterea unor ordine de plată conform art. 33 din lege, citez din Memorandum:

„94. Apparemment, le droit de contester en justice l’omission de rendre des décisions dans les délais établis par la loi ne vise que les autorités locales compétentes pour solutionner les demandes de restitution des immeubles nationalisés autres que les

terrains agricoles et forestiers, ainsi que la Commission nationale (voir l'article 37 par. 2 corroboré avec les articles 35 et 36). Il se pose donc la question de savoir si l'omission des autorités locales compétentes pour solutionner les demandes de restitution des terrains agricoles et forestiers au plus tard le 1er janvier 2016 sera elle aussi soumise au contrôle judiciaire et, dans l'affirmative, dans quelles conditions. Il serait également utile de prévoir un contrôle judiciaire en cas d'omission de l'ANRP d'émettre le titre de paiement, en conformité avec l'article 33 du projet de loi.

24. Alternativa restituire vs. despagubire

Din textul legii nu rezulta clar daca petentul are posibilitatea de alegere intre restituirea bunului, eventual cu plata unor daune pentru imbunatatiri, si despagubirea in bani, citez din Memorandum:

„100. Evaluation: Bien qu'une telle mesure ne constitue pas per se une violation de l'article 1 du Protocole no 1, elle représente néanmoins une privation de bien de facto (voir l'arrêt du 17 février 2009 rendu dans l'affaire Ileana Lazar c. Roumanie). Il n'est donc pas exclu que, dans certains cas, elle puisse imposer une charge excessive à l'ayant droit. Afin de pouvoir évaluer les risques de son application, les autorités devraient préciser si les demandeurs auront le choix entre la restitution du bien nationalisé (ou, selon le cas, l'attribution d'un autre terrain) et la compensation. D'autres solutions alternatives, moins contraignantes pour les ayant droits (comme, par exemple l'échelonnement des paiements ou le remplacement du droit de rétention par une hypothèque) pourraient être envisagées. Il faudrait savoir aussi quelle sera la procédure permettant de déterminer et de contester la valeur des améliorations, notamment si la perte de jouissance subie par l'ayant droit sera prise en considération dans ce processus.

CONCLUZII

Textul de lege :

- Nu rezolva problema restituirii imobilelor
- Prezinta mai degraba un act adresat autoritatilor administrative
- Tergiverseaza solutionarea restituirii
- Este ineficace si inoperabil
- Este nejust, discriminatoriu si neconstitutional
- Violeaza Conventia Europeana a Drepturilor Omului
- Nu respecta cerintele Hotararii – Pilot
- Nu respecta sugestiile expertilor CEDO
- Nu prevede resursele umane si financiare necesare pentru finalizare
- Va duce la condamnarea Romaniei

München, la data de 15.04.2013

K. Decker-That

F. Demele

Presedintele ResRo e.V.
Karin Decker-That

Vicepresedintele ResRo e.V.
Prof. Franz Demele